

Stanovisko habilitační komise k návrhu na jmenování docentem

Masarykova univerzita	
Fakulta	Pedagogická
Obor řízení	Pedagogika
Uchazečka	<i>PhDr. Zora SYSLOVÁ, Ph.D.</i>
Pracoviště uchazečky	katedra primární pedagogiky Pedagogické fakulty Masarykovy univerzity
Habilitační práce	SYSLOVÁ, Zora. <i>Učitel v předškolním vzdělávání a jeho příprava na profesi</i> . Brno: MuniPress, 2017. ISBN 978-80-210-8475-9 (tisk), ISBN 978-80-210-8476-6 (elektr.). doi: 10.5817/CZ.MUNI.M210-8476-2016.

Složení komise

Předseda	prof. PhDr. Vlastimil ŠVEC, CSc. Pedagogická fakulta MU
Členové	prof. PhDr. Milada RABUŠICOVÁ, Dr. Filozofická fakulta MU prof. PhDr. Bronislava KASÁČOVÁ, PhD. Pedagogická fakulta UMB v Banské Bystrici doc. PaedDr. Ivana BRTNOVÁ ČEPIČKOVÁ, Ph.D. Pedagogická fakulta UJEP v Ústí nad Labem doc. PaedDr. Radmila BURKOVIČOVÁ, Ph.D. Pedagogická fakulta OU v Ostravě

Hodnocení vědecké kvalifikace uchazečky

První výsledky své vědecké činnosti prezentovala uchazečka již v disertační práci *Průběh vzdělávání jako jedna z oblastí vlastního hodnocení mateřské školy*, kterou obhájila na PdF UK v Praze v roce 2010. Vědecká činnost uchazečky se dotýká čtyř oblastí předškolní pedagogiky. Jsou to:

1. Autoevaluace v mateřské škole.
2. Profesní dovednosti a rozvoj učitele mateřské školy.
3. Vzdělávání dětí ze sociálně znevýhodněného prostředí.
4. Předškolní vzdělávání v mezinárodním srovnání.

Prezentované výsledky uchazečky v těchto oblastech představují gradaci ve vývoji její vědecké kvalifikace. Od řešení dílčích výzkumných témat se autorka propracovala k odborným knihám a mezinárodní spolupráci.

Autoevaluaci v mateřské škole považuje uchazečka za klíčové východisko projektování kurikula vzdělávání učitelů mateřských škol i za nástroj hodnocení kvality vzdělání na těchto školách. V této oblasti průběžně promítala výsledky svých výzkumných aktivit do praxe. V současné době se např. jako hlavní autorka podílí na tvorbě evaluačního nástroje pro hodnocení výsledků vzdělávání v rámci mezinárodního projektu *Good start to school*.

Druhá oblast tvoří dominantu vědecké činnosti Z. Syslové. Zapojila se v ní do několika, převážně rezortních výzkumných projektů, jejichž výsledkem jsou např. monografie *Profesní kompetence učitele mateřské školy* (2013) a *Učitel v předškolním vzdělávání a jeho příprava*

na profesi (2017). Uchazečka na základě řady výzkumných sond propracovala a aplikovala model učitele - reflektivního praktika do vzdělávání učitelů mateřských škol. Za významný výstup jejích vědeckých aktivit v této oblasti lze považovat inovovaný model přípravy učitele mateřské školy na MU. Tento model je již na PdF MU realizován.

Konkrétní podněty pro praxi přinesly výzkumné a praktické aktivity uchazečky ve třetí oblasti její vědecké činnosti. Poskytla doporučení k tomu, jak pracovat s dětmi ze sociálně znevýhodněného prostředí a jak podporovat nejenom jejich kognitivní a emocionální, ale také sociální rozvoj a tím přispívat ke kvalitě jejich života. Uchazečka vidí dítě ve středu výchovného a vzdělávacího úsilí. Zřetelně se to projevuje např. v monografii *Předškolní dítě a svět vzdělávání*, na které participovala (Průcha et al., 2016).

Vyvrcholením výzkumných i praktických poznatků i zkušeností Z. Syslové je její zapojení do tří mezinárodních projektů ve čtvrté oblasti jejího vědeckého zájmu. Výsledky jejích aktivit jsou prezentovány v několika monografických publikacích. Za zmínku stojí např. často citovaná monografie *Vzdělávání a péče v raném věku. Komparace české a zahraniční situace*. (2014, spoluautoři I. Borkovcová a J. Průcha) a podíl na publikaci EUROPEAN UNION. *Study on the effective use of early childhood education and care in preventing early school leaving* (2014).

Vědecká činnost uchazečky se výrazně vyznačuje jejím propojováním se školskou praxí. Výzkumné projekty Z. Syslové (tři z nich mezinárodní) vycházejí z praxe a k ní na základě výzkumných výsledků opět směřují. Dalším znakem její vědecké činnosti je smysl pro týmovou spolupráci. V řadě projektů spolupracovala s odborníky z tuzemska i ze zahraničí. Výsledky své vědecké činnosti uchazečka zprostředkovává v mnoha publikacích. Ve výčtu to jsou:

- 4 studie v českých recenzovaných časopisech a jedna studie v polském odborném periodiku,
- 5 odborných knih, z nichž 3 vznikly ve spoluautorství,
- 1 kapitola v angličtině v odborné knize a 3 kapitoly ve třech knihách (na jedné z kapitol autorsky spolupracovala),
- 1 článek ve sborníku zařazený v ISI Proceedings, 23 článků ve sbornících.

S výsledky vědecké činnosti Z. Syslové se mohli seznámit účastníci tuzemských i zahraničních konferencí. Přednesla na nich 21 příspěvků.

Zora Syslová je v odborné komunitě uznávanou autoritou. Svědčí o tom také vyžádané přednášky. Dosud jich proslovila 27. Na její vědecké práce byly zaznamenány četné ohlasy. Jedna citace je uvedena ve WOS, ostatních citací je 46. Jiných ohlasů (převážně recenzí) bylo zaznamenáno 7. Uchazečka také posuzovala jednu disertační práci (2017) a zpracovávala posudky na vědecké studie do časopisů *The New Educational Review* (2017), *e-Pedagogium*, *Pedagogická orientace*, *Journal of Early Childhood Research* (2016), *Pedagogika* (2015).

K rozvoji vědecké kvalifikace uchazečky přispěly její krátkodobé stáže v zahraničí – Slovensko, Polsko, Dánsko, Velká Británie a Irsko (celkem 12 výjezdů).

Závěr: Vědecká kvalifikace uchazečky **odpovídá** požadavkům standardně kladeným na uchazeče v rámci habilitačních řízení v oboru Pedagogika.

Hodnocení pedagogické způsobilosti uchazečky

Uchazečka pedagogicky působí jako odborná asistentka na Katedře primární pedagogiky PdF MU. Je zástupcem vedoucího katedry. Pedagogické působení uchazečky je velmi intenzivní. Její pedagogická erudovanost se odráží v profilu předmětů, kterým na fakultě vyučuje,

např. Předškolní pedagogika, Pedagogická diagnostika, Kurikulum předškolního vzdělávání, Evaluace v mateřské škole a Výchova v rodině. Participuje na nové koncepci pedagogických praxí učitelství předškolního vzdělávání.

Četné jsou její pedagogické publikace. Napsala jeden učební text a na sedmi učebnicích či učebních textech se autorsky podílela. Je autorkou nebo spoluautorkou 57 přehledových a vzdělávacích textů a 9 popularizačních textů. Z. Syslová posuzovala metodické texty a projekty, podílela se na úpravě *Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání* (2016). Na její pedagogické práce byly zaznamenány 1 citace ve WoS, 35 ostatních citací a 28 dalších ohlasů.

Závěr: Pedagogická způsobilost uchazečky *odpovídá* požadavkům standardně kladeným na uchazeče v rámci habilitačních řízení v oboru Pedagogika.

Hodnocení habilitační práce uchazečky

Komise se seznámila s obsahem tří odborných posudků habilitační práce a dospěla k těmto závěrům:

1. Habilitační práce uchazečky je syntézou a určitým zobecněním stěžejních výsledků jejího teoretického studia profese učitele v předškolním vzdělávání a výsledků jejích empirických výzkumů v této oblasti.
2. Uchazečka se úspěšně pokusila nahlédnout klíčové problémy předškolního vzdělávání optikou nejenom pedagogiky, ale také psychologie a sociologie. Revidovala požadavky na profesi učitele mateřské školy a navrhla inovaci systému jeho vzdělávání.
3. Přínosem habilitační práce jsou:
 - a. Teoretická analýza klíčových pojmů v oblasti předškolního vzdělávání.
 - b. Empirické ověření účinnosti sebereflexí studentů učitelství předškolního vzdělávání a učitelů mateřských škol. Uchazečka prokázala, že sebereflexe je významným faktorem profesionalizace a seberozvoje učitele mateřské školy.
 - c. Návrh inovace modelu přípravy učitele mateřské školy na PdF MU.

Závěr: Úroveň habilitační práce uchazečky *odpovídá* požadavkům standardně kladeným na habilitační práce v oboru Pedagogika.

Výsledek tajného hlasování komise

Počet členů komise	5
Počet odevzdaných hlasů	4
z toho	
kladných	4
záporných	0
neplatných	0

Návrh komise

Na základě výsledku tajného hlasování následujícího po zhodnocení vědecké kvalifikace, pedagogické způsobilosti a úrovně habilitační práce uchazeče předkládá komise Vědecké radě Pedagogické fakulty Masarykovy univerzity návrh

jmenovat uchazečku docentkou v oboru Pedagogika. na zastavení řízení.

V Brně dne 5. června 2017

prof. PhDr. Vlastimil ŠVEC, CSc.

prof. PhDr. Bronislava KASÁČOVÁ, PhD.

doc. PaedDr. Ivana BRTNOVÁ ČEPIČKOVÁ, Ph.D.

doc. PaedDr. Radmila BURKOVIČOVÁ, Ph.D.